

Onderwerp
Vorbereidingsbesluit geitenhouderijen Flevoland

Provinciale Staten
30 januari 2019

Gedeputeerde Staten stellen voor

Agendapunt
11

1. Beslispunten

Lelystad
29 januari 2019

1. In te stemmen met het voorbereiden van een wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland en het Omgevingsprogramma Flevoland om in afwachting van de uitkomsten van het lopende RIVM-onderzoek tijdelijk alle mogelijkheden te verbieden (lees: geitenstop):
  - tot nieuwvestiging van geitenhouderijen, alsmede
  - tot uitbreiding van bestaande geitenhouderijen voorzover gelegen binnen een straal van twee kilometer van een woonkern.
2. Een voorbereidingsbesluit te nemen om te voorkomen dat in de periode tot aan het van kracht worden van de wijziging van de Omgevingsverordening alsnog vergunningaanvragen van geitenhouderijen worden ingediend en derhalve moeten worden gehonoreerd.
3. In te stemmen met de planning (zoals genoemd in argument 3.1) ten aanzien van de besluitvorming omtrent de wijziging van de Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma, waarbij de ontwerpen door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld.
4. Geheimhouding te bekrachtigen op grond van artikel 10, tweede lid sub b, van de Wet openbaarheid bestuur tot het moment van inwerkingtreding van het Vorbereidingsbesluit geitenhouderijen Flevoland op dit Statenvoorstel en de bijbehorende bijlage.

Registratienummer
2368315

Afdeling/Bureau
RE

Portefeuillehouder
Reus, J. de

Routing

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp valt onder het onderdeel Ruimte van de programmabegroting.

3. Eerdere behandeling

Motie vreemd aan de dag, behandeld in de commissie Ruimte van 9 januari 2019. Dit voorbereidingsbesluit volgt op de behandeling van de motie en de toezegging door Gedeputeerde Staten.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

1.1. Provinciale Staten zijn bevoegd om op grond van artikel 4.1, vijfde lid van de Wet ruimtelijke ordening een voorbereidingsbesluit te nemen in lijn met het voorzorgsbeginsel en in samenhang met de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening.

5. Verdere behandeling PS

Na besluitvorming in Provinciale Staten en publicatie van het voorbereidingsbesluit treedt het voorbereidingsbesluit in werking. Hierna moet binnen 6 maanden beleid en regelgeving aangepast zijn.

6. Korte toelichting op voorstel

Omtrent geitenhouderijen is onrust vanwege de volksgezondheidsrisico's. Onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) uit 2017 toont aan dat er een verhoogde kans op longontsteking bestaat voor mensen die in een straal van 2 kilometer rondom een geitenhouderij wonen. In de vergadering van de commissie Ruimte van 9 januari 2019 is een motie behandeld die tot doel had om een geitenstop te bewerkstelligen. In deze vergadering hebben Gedeputeerde Staten toegezegd (R50) te voorzien in

beleid dat nieuwvestiging van geitenhouderijen voorkomt om een mogelijk waterbedeffect van uit ons land richting Flevoland tegen te gaan.

Op 15 januari 2019 heeft bestuurlijk overleg met de gemeenten plaatsgevonden om na te gaan hoe zij tegen de ontwikkelingen van de geitenhouderijen aankijken.

7. Beoogd effect

Alle mogelijkheden tot vestiging van geitenhouderijen, alsmede de uitbreiding van bestaande geitenhouderijen voorzover gelegen binnen een straal van twee kilometer van een woonkern worden met dit voorbereidingsbesluit tijdelijk verboden. Het voorbereidingsbesluit dient binnen zes maanden na inwerkingtreding gevolgd te worden door een inwerking getreden wijziging van de Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma. Hierin worden instructie- en beschermingsregels opgenomen waarmee de geitenstop wordt geëffectueerd.

8. Argumenten

1.1 *Met de huidige kennis staat vast dat er risico's optreden voor de volksgezondheid vanwege geitenhouderijen.*

Uit onderzoek van het RIVM uit 2017 blijkt dat er volksgezondheidseffecten optreden vanwege geitenhouderijen. Het RIVM heeft destijds aangegeven dat vervolgonderzoek noodzakelijk is. De uitkomsten van dit onderzoek komen naar verwachting in 2021/2022 beschikbaar.

1.2 *Vanwege de volksgezondheidsrisico's is de kwaliteit van de leefomgeving in het geding.*

Vanwege de nadelige effecten voor de volksgezondheid is de kwaliteit van de leefomgeving in het geding. Volksgezondheid is een aspect, dat, in samenhang met de kwaliteit van de leefomgeving, sinds een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uit 2017 dat gebruikt kan worden als basis voor en onderbouwing van een voorbereidingsbesluit.

1.3 *Uitbreiding van bestaande bedrijven levert eveneens een volksgezondheidsrisico op.*

Gelet op het feit dat van de zes bestaande geitenhouderijen in Flevoland er één locatie zich bevindt binnen een straal van 2 kilometer van een woonkern, treedt er een volksgezondheidsrisico op zodra dit bedrijf zich uitbreidt. Om deze reden is het van belang om met de geitenstop ook de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande geitenhouderijen tijdelijk te beëindigen.

1.4 *Een voorbereidingsbesluit is in lijn met het voorzorgsbeginsel en de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening.*

Gelet op de aspecten volksgezondheid en in samenhang daarmee de kwaliteit van de leefomgeving, is van belang instructie- en beschermingsregels te stellen zoals bedoeld in artikel 4.1, derde lid van de Wet ruimtelijke ordening (voorzorgsbeginsel en in samenhang daarmee de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening).

Deze instructie- en beschermingsregels betreffen een wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland en het Omgevingsprogramma Flevoland waarmee het beleid ten aanzien van geitenhouderijen zal worden verankerd.

1.5 *De planologische situatie in de meeste gemeenten van Flevoland laat ontwikkeling van geitenhouderijen (intensief, grondgebonden, nieuwvestiging, uitbreiding) toe.*

Uit het bestuurlijk overleg met gemeenten op 15 januari 2019 is gebleken dat de planologische situatie (ten aanzien van het landelijk gebied) in de meeste gemeenten in Flevoland op diverse manieren de vestiging dan wel verdere ontwikkeling van geitenhouderijen is toegestaan.

1.6 *Het risico op een waterbedeffect is niet uitgesloten gelet op de planologische situatie en de situatie elders in het land.*

Uitgaande van de planologische situatie in de meeste gemeenten in Flevoland en het feit dat reeds zeven provincies een geitenstop hebben afgekondigd, is niet uitgesloten dat er in Flevoland een waterbedeffect ontstaat. Tijdens het bestuurlijk overleg op 15 januari 2019 hebben de gemeenten de zorg hiervoor ook bevestigd, gelet op indicaties op ontwikkelingen van buiten de provincie. Bovendien vinden de gemeenten een gelijk speelveld in de gehele provincie van belang.

1.7 Vanuit de gemeenten is er draagvlak voor een generieke bestuurlijke maatregel vanuit de provincie Flevoland.

Ten aanzien van ruimtelijke ordening ligt de bevoegdheid tot het treffen van planologische maatregelen primair bij de gemeente. Toch is uit het bestuurlijk overleg van 15 januari 2019 gebleken dat er behoefte is en daarmee draagvlak voor een generieke bestuurlijke maatregel door de provincie Flevoland. Vanuit het perspectief van een gelijk speelveld voor alle gemeenten is het noodzakelijk een voorbereidingsbesluit te nemen, aangezien het voorbereidingsbesluit de planologische situatie in de gemeenten overrulet.

2.1 Een voorbereidingsbesluit is noodzakelijk omdat anders aanvragen voor geitenhouderijen moeten worden gehonoreerd.

Gelet op de planologische situatie in Flevoland en de situatie elders in Nederland (door de verschillende geitenstops in zeven andere provincies) is de kans op overloop van geitenhouderijen naar Flevoland niet uitgesloten. Dit blijkt ook uit het bestuurlijke overleg van 15 januari 2019 met de gemeenten in Flevoland.

3.1 Termijn maakt gebruikelijke procedure niet mogelijk.

Omdat na het nemen van het voorbereidingsbesluit de instructie- en beschermingsregels binnen 6 maanden in werking moeten treden is het procedureel niet mogelijk om de ontwerp-wijziging van de Omgevingsverordening door Provinciale Staten vast te laten stellen. Uiteraard worden Provinciale Staten wel geïnformeerd over het vastgestelde ontwerp. Definitieve vaststelling van de instructie- en beschermingsregels door Provinciale Staten kan op deze wijze tijdig plaatsvinden conform onderstaande planning.

Daarnaast is nazending voor agendering voor de vergadering van de Statencommissie Ruimte noodzakelijk en afgestemd met de griffie.

Planning wijziging Omgevingsverordening en Omgevingsprogramma t.b.v. geitenstop

Processtap	Datum	Besluitvorming door:
Vorbereidingsbesluit nemen	30-01-2019	Provinciale Staten
Vaststellen ontwerp wijziging verordening en programma	12-03-2019	Gedeputeerde Staten
Ter inzagelegging ontwerp	20-03-2019 t/m 01-05-2019	
Opstellen antwoordnota en werken wijzigingen n.a.v. inspraak	t/m 13-05-2019	
Aanleveren definitieve wijzigingsdocumenten	14-5-2019	
Behandeling wijziging verordening en programma	28-05-2019	Gedeputeerde Staten
Behandeling wijziging verordening en programma	19-06-2019	Integrale commissie

Processtap	Datum	Besluitvorming door:
Vaststellen wijziging verordening en programma	10-07-2019	Provinciale Staten

4.1 De Wet openbaarheid bestuur biedt gelegenheid om in dit specifieke geval geheimhouding op te leggen

Een beroep op artikel 10, tweede lid sub b, van de Wet openbaarheid van bestuur wordt gedaan indien de financiële of economische belangen van de provincie Flevoland in casu, in het geding kunnen zijn. Dit kan zonder meer het geval zijn gelet op het feit dat er reeds een zevental provincies een zelfde besluit hebben genomen en dat daarmee de kans op een overloop naar Flevoland niet uitgesloten kan worden. Zolang Provinciale Staten nog niet het voorbereidingsbesluit hebben genomen is geheimhouding van toepassing om te voorkomen dat er tot aan besluitvorming door Provinciale Staten vergunningaanvragen worden ingediend die vallen onder de geitenstop. Nadat Provinciale Staten het voorbereidingsbesluit nemen zal het besluit worden gepubliceerd waarna een dag later het besluit in werking treedt. Tot die tijd geldt geheimhouding.

9. Kanttekeningen

Het voorbereidingsbesluit ziet niet op kleinschalige geitenhouderijen. Ingevolge artikel 1.18 van het Activiteitenbesluit milieubeheer bestaat er een mogelijkheid tot vestiging van geitenhouderijen waar maximaal 10 geiten mogen worden gehuisvest. Een bedrijf van deze omvang wordt geacht geen risico voor de volksgezondheid met zich mee te brengen.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Vorbereidingsbesluit geitenhouderijen Flevoland	2367991	Tot
		Tot
		Tot

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 29 januari 2019, nummer 2368315.

BESLUITEN:

1. In te stemmen met het voorbereiden van een wijziging van de Omgevingsverordening Flevoland en het Omgevingsprogramma Flevoland om in afwachting van de uitkomsten van het lopende RIVM-onderzoek tijdelijk alle mogelijkheden te verbieden (lees: geitenstop):
  - tot nieuwvestiging van geitenhouderijen, alsmede
  - tot uitbreiding van bestaande geitenhouderijen voorzover gelegen binnen een straal van twee kilometer van een woonkern.
2. Een voorbereidingsbesluit te nemen om te voorkomen dat in de periode tot aan het van kracht worden van de wijziging van de Omgevingsverordening alsnog vergunningaanvragen van geitenhouderijen worden ingediend en derhalve moeten worden gehonoreerd.
3. In te stemmen met de planning (zoals genoemd in argument 3.1) ten aanzien van de besluitvorming omtrent de wijziging van de Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma, waarbij de ontwerpen door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld.
4. Geheimhouding te bekrachtigen op grond van artikel 10, tweede lid sub b, van de Wet openbaarheid bestuur tot het moment van inwerkingtreding van het Voorbereidingsbesluit geitenhouderijen Flevoland op dit Statenvoorstel en de bijbehorende bijlage.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 30 januari 2019

griffier,

voorzitter.

Als bespreekstuk op de agenda (zie stemverhouding)				
Partij	Zetels	Aanwezig	Voor	Tegen
VVD	7	6	6	-
CDA	5	5	5	-
SP	5	2	2	-
D66	4	4	4	-
O.P.A. Flevoland	1	1	1	-
PVV	6	6	-	6
SGP	2	2	-	2
Christen Unie	3	2	2	-
PvdA	3	2	2	-
GroenLinks	2	2	2	-
Partij v.d. Dieren	2	2	2	-
50+	1	-	-	-
Totaal	41	34	26	8
Als hamerstuk op de agenda (geen stemverhouding)				Ja